

Gowy ene bolmak

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiýe

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Gowy ene bolmak GOWY ENE BOLMAK

Öran az sanly psiholog ruhy taýdan näsag çagalary bejerýän mahaly olary enesinden aýry saklaýar. Bu usula «parentectomy» diyilýär. Ruhy taýdan näsag çagalara atalaryndan beter encleriniň köp zeleliniň degýändigi üçin olar aýry saklanýar. Gowy ene bolmak sungatdyr. Ol sungatyň ussady bolmak üçin bolsa iň esasy, iň zerur, iň möhüm zat çaganyň çagadygyny, onuň uly adam däldigini bilmekdir

• Enäniň täsiri

Gowy ene bolmak baradaky ýalňyş pikir yaş gelinleri artykmaç

alada goýar. Mysal üçin «gowy ene» çagasyny durmuşdaky dürli kynçylyklardan goramalydyr, her hili kynçylyklardan baş alyp çykmalıdyr, çagalarynyň hemişe sag, owadan, bagtly bolmagyny üpjün etmelidir diýen ynanja eýerýän gelinler durmuşyň dürli çarkandakly ýollaryndan ýöremeli bolanlarynda özleriniň arzuw edişleri ýaly derejede gowy ene bolup bilmeýändiglerini görüp lapy keç bolýarlar, umytdan düşýärler. Özlerini günäkär hasaplap, müýnli duýýarlar, öz-özlerinden göwni geçýänler-de, ýaşayşa bolan höwesini ýitirýänler-de bolýar. Beýle eneler çagalarynyň başyna düşen kynçylyklarda özlerini günäkär hasaplaýarlar. Bu düşünje giň ýaýrapdyr. Iň kiçijik allergiýadan iň agyr kesellere çenli çagalaryndaky näsaglyklar sebäpli eneler özlerini günäkär hasaplaýarlar. Ýöne çaga enesinden başga-da täsir edýän zat köp.

- **Çägi bilmek**

Ýaňy dünýä inen bäbejik hem üstüne hiç zat ýazýlmadyk ak kagyz ýaly däl. Onuň özüne mahsus häsiýeti, dogabitdi aýratynlyklary bar. Psihiatr Heinz Kohut öz duýgulary bilen çagalarynyň duýgularynyň arasyndaky çägi seljerip bilmeýän eneler çagalarynyň häsiýetlerine zeper ýetirýärler diýip hasaplaýar. Olaryň öz ruhy ýagdaýyndaky näsazlyklary çagasyna-da geçirýändiglerini aýdýar. Şeýle hem, olaryň çagasynyň özüniňkä menzeş duýgulary bilen içgin gyzyklanyp, özüniňkä meňzemeýän duýgularyny görmezlige salýandyklaryny nygtaýar. Çaga kynçylyga sezewar bolanda ony halas etmek üçin enäniň elinden gelenini etjekdigi düşnüklidir. Ol çagasynyň içki dünýäsine aralaşmak, onuň nämeler barada pikir edýändigine-de göz yetirmek isleýär. Çaga ata-enesine hemme aýdanyny etdirjek bolýar.

Ata-ene çagasyna sözünü geçirip bilmeýse, oňa temmi bermegiň kül-külüne düşýär. Olara çakdan aşa ýowuz darap başlaýarlar, iňirdäp, käýinip gulak etini guradara getirýärler.

- **Bäbegi nähili götermeli?**

Entek süňki bekemedik bäbegi eliňize alanyňyzda käbir zatlara

üns bermeli

Ýaş eneler ýaňy bolan bäbeklerini ellerine alsalar, syrylyp ýere gaçaýjak ýaly, ilki başda eline almakdan çekinýärler. Entek boýun myşsalary ýeterlik ösüp ýetişmändigini üçin bäbekler üç aýlyk bolýança, kellesini saklap bilmeýärler. Bäbegi gujagyňyza alanyňyzda onuň arkasyny we kellesini eliňiz bilen saklamagy unutmaň. Gujagyňyzdaky bäbegiň kellesini boýnuňyza ýakyn tutup, sizi has ýakyn duýmagyny üpjün ediň we daş-töweregini synlar ýaly arkasyny döşüňize diräp, bir eliňizi-de bäbegiň ayaklarynyň daşyndan aýlaň. Bäbegi ýatan ýerinden göterjek wagtyňyz bolsa ilki bilen elinizi kellesiniň aşagyna goýup, beýleki eliniz bilen-de bilinden tutup ýuwaşlyk bilen göteriň. Bäbegi ýerinde ýatyrjak wagtyňyz hem edil şonuň ýaly kellesiniň aşagyndan we bilinden tutup emäý bilen ýatyrmaly. Eger bäbeginiz ýaňy garnyny doýran bolsa, iýen iýmitini gaýtarmaz ýaly kän çäýkamaň.

Seher ÝYLMAZ. Pedagogika we edep-terbiýe